

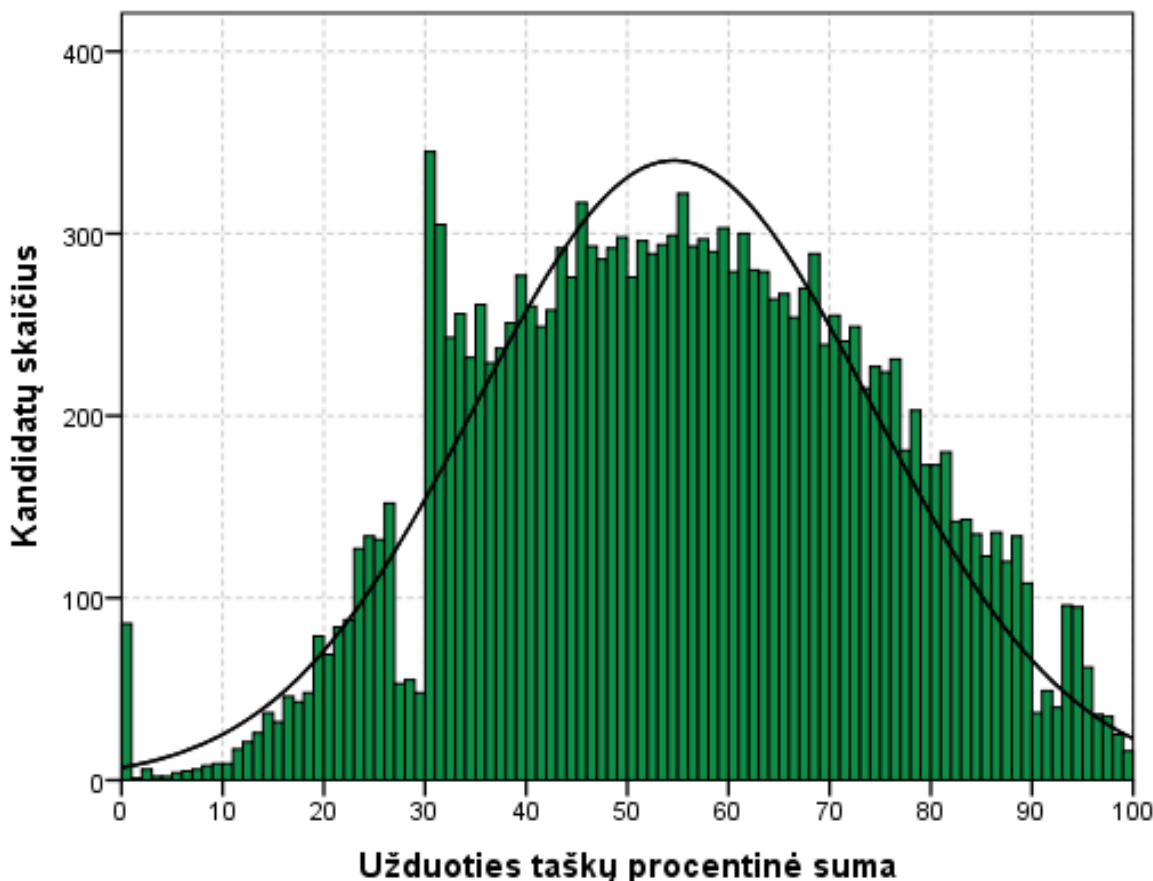
2021 METŲ LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

2021 m. birželio 7 d. įvyko lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis brandos egzaminas. Jame dalyvavo ir įvertinimą gavo **16 660** kandidatų. 2021 m. liepos 5 d. įvyko pakartotinės sesijos lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis brandos egzaminas. Jame dalyvavo ir įvertinimą gavo 164 kandidatai.

Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą – 79 taškai, vėliau šie taškai buvo perskaičiuoti į procentinius taškus. Minimali egzamino išlaikymo riba – 30 procentinių taškų. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino neišlaikė 1439 laikusieji (8,6 proc.), šie kandidatai surinko nuo 0 iki 29 užduoties procentinių taškų.

Toliau pateikiama statistinė analizė yra pagrįsta 2021 m. pagrindinės sesijos lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusiųjų ir gavusiųjų įvertinimą rezultatais.

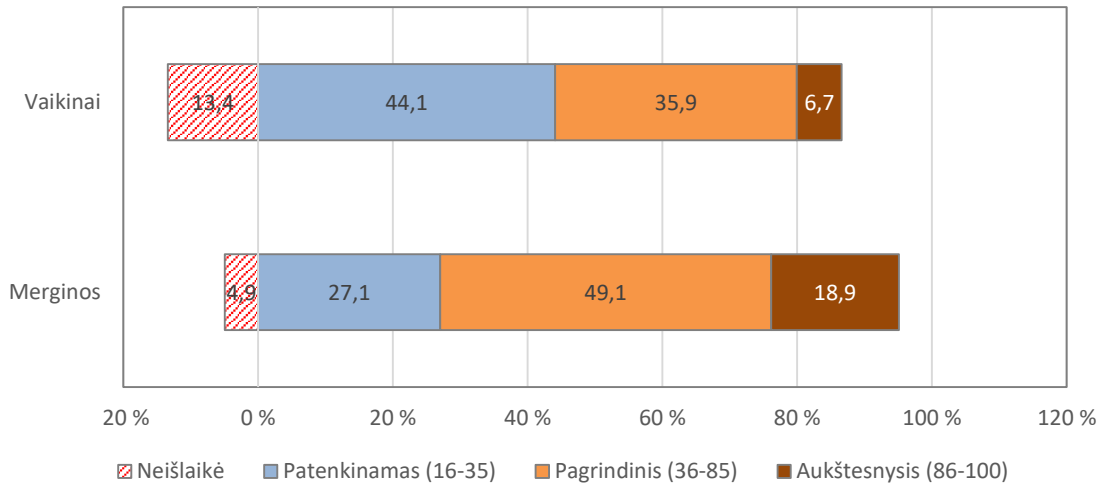
Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties procentinių taškų vidurkis yra 54,6 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis yra 19,5. Maksimalų leistiną taškų skaičių surinko 10 kandidatų. Laikiusių lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą kandidatų surinktų procentinių taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

1 diagrama. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusiųjų kandidatų surinktų procentinių taškų histograma

Merginos sudarė 56,8 proc. visų laikusiųjų egzaminą. Jos vidutiniškai surinko 59,7 užduoties procentinio taško. Vaikinai vidutiniškai surinko 47,9 užduoties procentinio taško. Tarp neišlaikiusiųjų egzamino yra 469 merginos ir 970 vaikinių, tai sudaro atitinkamai 5,0 ir 13,5 proc.

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra kriterinis. Perskaičius užduoties taškus į egzamino įvertinimo balus, minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 16 balų, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimai. Perskaičius užduoties taškus į egzamino įvertinimo balus, vidutiniškai kandidatai surinko 46,4 balo; atitinkamai merginos – 53,8, o vaikinai – 36,7 balo. Visi kandidatai pagal gautą įvertinimą priskiriami vienam iš trijų pasiekimų lygių – patenkinamam, pagrindiniam ar aukštesniajam. Aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 13,6 proc. kandidatų, pagrindinį pasiekimų lygį pasiekė 43,4 proc., o patenkinamąjį – 34,4 proc. visų laikusiųjų. 2 diagramoje pateiktas merginų ir vaikinų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius. Diagramoje prie pasiekimų lygio pavadinimo nurodyta, kiek valstybinio brandos egzamino balų jis atitinka.

2 diagrama. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą laikusių merginų ir vaikinų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

2021 m. LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

SAMPROTAVIMO RAŠINIO UŽDUOTYS

1. Ką viešiname, o ką pasiliegame sau?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Šatrijos Ragana, Vincas Mykolaitis-Putinas

2. Kaip žmogus elgiasi grėsmės akivaizdoje?

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Balys Sruoga, Bronius Krivickas

LITERATŪRINIO RAŠINIO UŽDUOTYS

1. Tėvo vaizdinys literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Kristijonas Donelaitis, Antanas Škėma

2. Kasdienybės vaizdavimas literatūroje

Rekomenduojami pasirinkti autoriai:
Marius Katiliškis, Judita Vaičiūnaitė

Toliau pateikiama informacija apie kandidatų rezultatus pagal atskirus vertinimo kriterijų aspektus.

I. TURINIO VERTINIMAS (21 taškas; šie taškai dvigubinami)

Literatūrinio rašinio

Aspektai	Taškai	Aprašai
Temos supratimas	7	Tema suprasta analizuojama, apibendrinama, vertinama platesniame literatūriniame (kultūriniame) kontekste. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temos aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	6	Tema suprasta. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temas aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	5	
	4	Tema suprasta. Motyvuotai išskirti temas aspektai, bet ne visi išnagrinėti.
	3	Tema suprasta iš dalies (per siaurai / per plačiai / ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
	0	Žr. pastabą.
Kūrinių analizė, interpretavimas	7	Privalomo ir kito (-ų) autoriaus (-ių) kūrinys (-iai) pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija išsami, pagrįsta ne tik turinio analize, bet ir dėmesiu raiškai.
	6	Privalomo autoriaus (-ų) kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija išsami, pagrįsta analize <i>arba</i> ne daugiau kaip 1 interpretavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys interpretacijos pagrįstumo.
	5	
	4	Privalomo autoriaus (-ių) kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija pagrįsta, bet nepakankamai remiamasi kūrinio analize <i>arba</i> ne daugiau kaip 3 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	3	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūrinys (-iai) / ne visi kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija paviršutiniška, bet yra analizės elementų <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Pasirinkta tik vieno privalomo autoriaus kūrinys (-iai) / netinkamai pasirinkta kūrinys (-iai). Bandoma interpretuoti kūrinius, bet didžiojoje teksto dalyje atpasakojamas siužetas <i>arba</i> ne daugiau kaip 6 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.
	0	Kūriniai neinterpretuojami, tik atpasakojamas siužetas / iškraipomas kūrinio (-ių) turinys. (7 ir daugiau interpretavimo trūkumų / fakto klaidų.)
Struktūra	4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos puikiai komponuojant tekstą.
	3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, įžanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
	2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, įžanga turi trūkumų ar (ir) baigiamosios išvados iš dalies pagrįstos.
	1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
	0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos.
Rėmimasis kontekstu	3	Tikslingai ir tinkamai remiamasi kūrinių kontekstu.
	2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiamasi kūrinių kontekstu. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
	1	Bandoma remtis kūrinių / kūrinio kontekstu. / Kontekstas tik paminėtas. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
	0	Kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam. (3 ir daugiau fakto klaidų.)
Iš viso	21	

PASTABA. Nuliu visas rašinys vertinamas, jei neanalizuojama nė vieno iš privalomų autorių kūrinys (-iai) arba rašinys parašytas savo sugalvota tema. Kitu atveju, už temos supratimo, kūrinių analizės, interpretavimo ir rėmimosi kontekstu kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

Samprotavimo rašinio

Aspektas	Taškai	Aprašai
Temos, problemos supratimas	7	Tema, problema suprastos, analizuojamos, apibendrinamos, vertinamos platesniame kultūriniame (literatūriniame) kontekste. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	6	Tema, problema suprastos. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti aspektai, atskleidžiamos jų sąsajos.
	5	
	4	Tema, problema suprastos. Motyvuotai išskirti aspektai, bet ne visi išnagrinėti.
	3	Tema ir (ar) problema suprastos iš dalies (per siaurai / per plačiai / ne visi aspektai motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).
	2	
	1	Tema menkai suprasta (tik teksto fragmentai susiję su tema).
	0	Žr. pastabą.
Argumentavimas, pagrindimas	7	Argumentai tinkami, svarūs ir įtaigūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Kur dera, polemizuojama. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis.
	6	Argumentai tinkami, svarūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis <i>arba</i> ne daugiau kaip 1 argumentavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys argumento svarumo.
	5	
	4	Argumentai tinkami, bet ne visi svarūs. Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis <i>arba</i> ne daugiau kaip 3 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	3	Ne visi argumentai tinkami ir svarūs. Rašančiojo požiūris iš dalies pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	2	
	1	Bandoma argumentuoti. Samprotavimas paviršutiniškas, dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas <i>arba</i> ne daugiau kaip 6 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.
	0	Argumentai netinkami / neargumentuojama <i>arba</i> 7 ir daugiau argumentavimo trūkumų / fakto klaidų.
Struktūra	4	Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos puikiai komponuojant tekstą.
	3	Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: tema plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiškiai atskleista, įžanga motyvuota, baigiamosios išvados pagrįstos.
	2	Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: tema iš esmės plėtojama kryptingai, pagrindinė mintis aiški, įžanga turi trūkumų ar (ir) baigiamosios išvados iš dalies pagrįstos.
	1	Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: temos plėtotei trūksta kryptingumo, pagrindinė mintis ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.
	0	Struktūra netinkama turiniui perteikti: pagrindinė mintis neaiški, įžanga ir išvados netinkamos.
Rėmimasis privalomu autoriumi ir jo kontekstu	3	Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais) ir kultūriniu / istoriniu / biografiniu kontekstu.
	2	Ne visai tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais) ir kontekstu. / Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas ne visai tinkamas. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)
	1	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau ne visai tinkamai, kultūrinis / istorinis / biografinis kontekstas tik paminėtas. / Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.)
	0	Bandoma remtis vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais), tačiau netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu. Kultūrinio / istorinio / biografinio kontekstu remiamasi netinkamai / nesiremiam. / Privalomu autoriumi nesiremiam (žr. pastabą).
Iš viso	21	

PASTABA. Nuliu visas rašinys vertinamas, jei nesiremiam nė vieno iš privalomų autorių kūrinio (-iais) arba rašinys parašytas savo sugalvota tema. Kitu atveju, už temos supratimo, argumentavimo, pagrindimo ir rėmimosi privalomu autoriumi ir jo kontekstu kriterijus skyrus nulį, darbas toliau vertinamas pagal visus likusius kriterijus.

Toliau lentelėse pateikiamas 2021 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino turinio vertinimo aspektų taškų pasiskirstymas (proc.).

Temos, problemos supratimas

Kriterijaus taškai								Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	
0,6	2,9	11,2	30,9	27,8	17,0	7,1	1,9	3,7

Kūrinių analizė, interpretavimas / Argumentavimas, pagrindimas

Kriterijaus taškai								Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	
1,1	5,4	18,6	31,6	24,1	11,8	5,6	1,2	3,4

Struktūra

Kriterijaus taškai					Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	
1,7	16,9	48,7	29,0	3,2	2,2

Rėmimasis kontekstu ar privalomu autoriumi ir jo kontekstu

Kriterijaus taškai				Taškų vidurkis
0	1	2	3	
7,1	42,4	36,1	13,9	1,6

II. KALBOS TAISYKLINGUMO VERTINIMAS (38 taškai)
Mokykloms lietuvių mokomąja kalba

T	Gramatika ir leksika
9	0–1
8	2
7	3
6	4
5	5
4	6
3	7
2	8
1	9
0	10 ir daugiau

T	Rašyba
15	0–1
14	2
13	3
12	4
11	5
10	6
9	7
8	8
7	9
6	10
5	11
4	12
3	13
2	14
1	15
0	16 ir daugiau

T	Skyryba
14	0–1
13	2
12	3
11	4
10	5
9	6
8	7
7	8
6	9
5	10
4	11
3	12
2	13
1	14
0	15 ir daugiau

Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba

T	Gramatika ir leksika
9	0–1
8	2
7	3
6	4–5
5	6–7
4	8–9
3	10–11
2	12–13
1	14
0	15 ir daugiau

T	Rašyba
15	0–1
14	2
13	3
12	4
11	5
10	6–7
9	8–9
8	10–11
7	12–13
6	14–15
5	16–17
4	18–19
3	20–21
2	22–23
1	24–25
0	26 ir daugiau

T	Skyryba
14	0–1
13	2
12	3
11	4
10	5
9	6
8	7
7	8
6	9
5	10
4	11
3	12
2	13
1	14
0	15 ir daugiau

Toliau lentelėse pateikiamas 2021 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino kalbos taisyklingumo vertinimo aspektų taškų pasiskirstymas (proc.).

Gramatika ir leksika

Kriterijaus taškai										Taškų vidurkis
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
8,2	2,8	4,3	6,4	8,7	11,2	12,7	14,2	14,1	16,8	5,8

Rašyba

Kriterijaus taškai															Taškų vidurkis	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		15
19,1	1,7	2,0	2,4	2,4	3,0	3,5	3,9	4,6	5,1	6,5	7,1	7,5	8,4	8,7	13,6	8,4

Skyryba

Kriterijaus taškai														Taškų vidurkis	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14
26,7	3,8	4,4	4,5	4,9	5,1	5,6	5,7	5,8	5,8	6,0	5,5	5,3	4,9	5,5	5,7

III. TEKSTO RAIŠKOS VERTINIMAS (20 taškų)
Mokykloms lietuvių mokomąja kalba

Aspektai	Taškai	Aprašai
Teksto raiška, stilius, logika	20	Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas.
	19	2 trūkumai.
	18	3 trūkumai.
	17	4 trūkumai.
	16	5 trūkumai.
	15	6 trūkumai.
	14	7 trūkumai.
	13	8 trūkumai.
	12	9 trūkumai.
	11	10 trūkumų.
	10	11 trūkumų.
	9	12 trūkumų.
	8	13 trūkumų.
	7	14 trūkumų.
	6	15 trūkumų.
	5	16 trūkumų.
	4	17 trūkumų.
	3	18 trūkumų.
	2	19 trūkumų.
	1	20 trūkumų.
	0	21 ir daugiau trūkumų.

Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba

Aspektai	Taškai	Aprašai
Teksto raiška, stilius, logika	20	Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas.
	19	2 trūkumai.
	18	3–4 trūkumai.
	17	5 trūkumai.
	16	6 trūkumai.
	15	7 trūkumai.
	14	8 trūkumai.
	13	9 trūkumai.
	12	10 trūkumų.
	11	11 trūkumų.
	10	12 trūkumų.
	9	13 trūkumų.
	8	14 trūkumų.
	7	15 trūkumų.
	6	16 trūkumų.
	5	17 trūkumų.
	4	18 trūkumų.
	3	19 trūkumų.
	2	20–22 trūkumai.
	1	23–25 trūkumai.
	0	26 ir daugiau trūkumų.

Toliau lentelėje pateikiamas 2021 m. lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino teksto raiškos, stiliaus, logikos taškų pasiskirstymas (proc.).

Teksto raiška, stilius, logika

Kriterijaus taškai	Kandidatų dalis (proc.)
0	1,3
1	0,3
2	0,5
3	0,7
4	0,9
5	1,4
6	1,9
7	2,9
8	3,5
9	4,4
10	5,5
11	6,7
12	7,6
13	8,2
14	9,0
15	9,3
16	8,9
17	8,3
18	7,2
19	5,6
20	5,3
Taškų vidurkis	13,4

Jeigu kandidatas parašė mažiau nei 500 žodžių, už kiekvienus 30 trūkstančių žodžių atimama po 1 tašką iš bendro įvertinimo.

Trūkstančių žodžių skaičius	Atimami taškai
11–40	1
41–70	2
71–100	3
101–130	4
131–160	5
161–190	6
191–220	7
221–250	8
Neparašiusio 250 žodžių kandidato darbas vertinamas tik turinio aspektu. Už kitus kriterijus taškai neskiriami.	